

Syllabus of M.A. Persian

*M.J.P. Rohilkhand University,
Bareilly*

*Academic
20/4/07*

Presented By

(1) Dr. Md. Mohsin

*Reader & Head Deptt. of Persian
Govt. Girls P.G. College, Rampur*

(2) Dr. Md. Sadre Alam

*Head Deptt. of Persian
Bareilly College, Bareilly*

Syllabus (M.A. Persian) 2007 and After

M.J.P. Rohilkhand University, Bareilly

There will be 8 papers and a Viva Voce, each of them consisting 100 marks according to the following scheme :

Previous year - Papers I - IV

Final year - Papers V - VIII

Viva - Voce

Title of the Papers

Previous

Paper I - History of Persian Literature from earliest times upto the modern period

Marks 100

Paper II - Classical Persian Prose

Marks 100

Paper III - Classical Persian Poetry (Text)

Marks 100

Paper IV - Essay Prosody, Grammar and Translation

Marks 100

Final Year

Paper V - History of Indo-Persian Literature

Marks 100

Paper VI - Indo Persian Poetry (Text)

Marks 100

Paper VII - Modern Persian Prose & Poetry

Marks 100

Paper VIII - Special Study

Marks 100

(a) Special Study of Amir Khusru

OR (b) Special Study of Iqbal

OR (c) Special Study of Maulana Jalaluddin Rumi

Viva - Voce

Marks 100

Topic :

- 1- Iranian literature before Islam
- 2- Impact of Islam on the Iranian Language and Literature
- 3- Literature of the Samanids, the Ghaznavids, the Saljuq and the Khwerazm shah Period.
- 4- Effects of the Mangol in Vasion on the Literary Condition of Iran.
- 5- Literature of the Ilkhanid and Timurid Period.
- 6- Literature of Safavid Period.
- 7- Literature of Qacher Period and Constitional Movement in Iran.

Books Recommended

- 1- Literary History of Persia Vol. I to IV by E.G. Browne.
- 2- History of Iranian Literature by Jan Rypka.
- 3- A History of Persian Literature by Ahmad Tamimdari.
- 4- تاریخ ادبیات ایران از رضا زاده شفق
- 5- تاریخ ادبیات در ایران (جلد ۱-۳) از ذبیح اللہ صفا
- 6- شعرا العجم از شبلی نعمانی
- 7- تاریخ ادبیات ایران (۱) و (۲) مؤلف دکتر محمد جعفر یاحقی وزارت آموزش و پرورش، جمهوری اسلامی ایران۔
- 8- چکیده تاریخ ادبیات ایران، جلد اول از سکر منظر امام

Paper - II : Classical Persian Prose (Text)

Makrs 100

Topic :

- ۱- سیاست نامه از نظام الملک طوسی (فصل ہفتم)

- ۲- چهارمقاله (مقاله دوم) از نظامی عروضی سمرقندی
- ۳- گلستان سعدی (حکایات ۳ تا ۱۰) از سعدی شیرازی
- ۴- تاریخ فیروزشاهی (ص ۹۴ تا ۱۰۲) از ضیاءالدین برنی

Books Recommended :

- ۱- نشر کهن جلد ۱ مطبوعه وزارت فرهنگ و هنر، ایران
- ۲- گنج سخن جلد ۱، ۲، ۳، از ذبیح اللہ صفا
- ۳- چهارمقاله مطبوعه رام نراین لال بنی مادھوالہ آباد

Marks 100

Paper III : Classical Persian Poetry (Text)

(A) غزلیات

Topic :

(الف) سعدی شیرازی :

- (۱) بگذار تا به گرتیم چون ابر در بهاراں
- (۲) ای که انکار کنی عالم درویشان را
- (۳) عشق ورزیدم و عقلم بملا مت برخاست
- (۴) رفتی و همچنان بخیاں من اندری
- (۵) ای ساربان آهسته ران که آرام جانم میرود
- (۶) مشنوائی دوست که غیر از تو مریاری هست

(ب) حافظ شیرازی :

- ۱- صلاح کار کجا و من خراب کجا
- ۲- اگر آن ترک شیرازی بدست آرد دل مارا
- ۳- صبا بلطف بگو آن غزال رعنا را
- ۴- بیا که قصر امل سخت ست بنیاد است
- ۵- ترسم که صرفه نبرد روز باز خاست

(ج) اقبال لاهوری :

- ۱- یکہ زمں فزودہ ای گرمی آہ و نالہ را
- ۲- انجم بگر بیان ریخت این دیدہ تر مارا
- ۳- از ہمہ کس کنارہ گیر صحبت آشنا طلب
- ۴- از تو بر من قیامت رفت و کس آگاہ نیست

۵۔ این جهان چیست صنم خانہ پندار من است

(B) مثنویات

- ۱۔ رستم و اسفندیار از شاهنامہ فردوسی طوسی
- ۲۔ نالہ فی و حکایت شبان و موسیٰ از مثنوی معنوی مولانا جلال الدین رومی

(C) رباعیات

- ۱۔ آمد سحری نداز میخانہ ما
- ۲۔ گرمی نخوری طعنے مزین مستان را
- ۳۔ آبادی میخانہ زمی خوردن ماست
- ۴۔ آن قصر کہ بہرام در او جام گرفت
- ۵۔ در صومعہ و مدرسہ و دیر و کنشت
- ۶۔ روزی کہ گذشتہ است از و یاد مکن
- ۷۔ دوری کہ درو آمدن و رفتن ماست
- ۸۔ ای چرخ فلک خرابی از کینہ تست
- ۹۔ امروز ترا دسترس فردا نیست
- ۱۰۔ می خوردن و شاد بودن آئین منست

Paper III

Books : Recommended

- ۱۔ در جستجوی حافظ از ذوالنور
- ۲۔ نقشی از حافظ۔ علی دشتی
- ۳۔ کلیات سعدی۔ محمد علی فروغی
- ۴۔ حیات سعدی از مولانا الطاف حسین حالی
- ۵۔ قلمر و سعدی از علی دشتی
- ۶۔ کلیات اشعار فارسی مولانا اقبال لاہوری۔ از احمد سرور شطیج ایران
- ۷۔ زبور عجم مع شرح پروفیسر یوسف سلیم چشتی
- ۸۔ اقبال سب کے لئے از ڈاکٹر فرمان فتح پوری
- ۹۔ رباعیات عمر خیام مصحح علی راستگو، تیران
- ۱۰۔ دی با خیام از علی دشتی
- ۱۱۔ رباعیات خیام مترجمہ محمد عبدالحی فائز

۱۲۔ مثنوی مولانا روم مطبوعہ رام نرائن لال بنی مادھو، الہ آباد

۱۳۔ مثنوی مولانا روم جلد اول مشروحہ مولانا اشرف علی تھانوی

۱۴۔ فردوسی در شاہنامہ از حبیب یغمائی

۱۵۔ قصاید عرفی مع شرح از صاعل بلگرامی

۱۶۔ کلیات عرفی شیرازی۔ ولی الحق انصاری

۱۷۔ عرفی شیرازی۔ ولی الحق انصاری

(D) قصاید:

(الف) انوری: بر سمرقند اگر بگذری ای باد سحر

(ب) عرفی شیرازی: اقبال کرم می گزدار باب ہم را

Paper IV : Essay, Prosody, Grammer and Translation

Marks 100

Unit I - Essay in Persian on literary Topics / Literary Personalities.

Unit II - ارکان عروض، اوتاد و اسباب و فواصل، افعیل عروض، بحور پانزدگانہ -

Unit III - نہاد، گزارہ، اسم اور اس کے اقسام، ضمیر اور اس کے اقسام، صفت اور اس کے اقسام، فعل، قید، حروف -

Unit IV - Translation :

(a) From Persian into Urdu / English

(b) From Urdu into Persian

Books Recommended :

(۱) دستور زبان فارسی از دکتر پرویز ناتل خانلری

(۲) ارمغان خاطر از ایم ایم جیلالی

(۳) مضامین فارسی از دکتر منظر امام

(۴) آرزو جلد اول و دوم

(5) Modern Persian Language by Mehdi Zarghamiyan Book I, II & III

(۶) جدید علم العروض از عبد المجید مطیع رام نرائن لال بنی مادھو الہ آباد

(۷) وزن و قافیہ شعر فارسی از تقی وحیدیان کامیار

M.A. (Final)

There shall be four papers and Viva - Voce

Paper V : History of Indo - Persian Literature

Marks 100

- ۱۔ بزم صوفیہ از صباح الدین عبدالرحمن
- ۲۔ شعر العجم جلد ۳۔ از مولانا شبلی نعمانی
- ۳۔ امیر خسرو۔ دکن و حیدر مرزا
- ۴۔ بزم تیموریہ۔ از صباح الدین عبدالرحمن
- ۵۔ بزم مملوکیہ۔ از صباح الدین عبدالرحمن
- ۶۔ مغلوں کے ملک الشعراء۔ از پروفیسر نبی ہادی
- ۷۔ ہندوستان میں فارسی ادب کی تاریخ۔ از پروفیسر امیر حسن عابدی
- ۸۔ فارسی ادب بعد اورنگ زیب۔ از دکن نور الحسن انصاری
- ۹۔ فارسی ادب میں ہندوؤں کا حصہ۔ سید عبداللہ

10. History of Iranian Literature by Jan Rypka

11. History of Mughal Literature by M.A. Ghani

12. سبک ہندی و کلیم کا شانی از کامیار عابدی
13. تحول شعر فارسی۔ زین العابدین مومن
14. سبک شناسی (حصہ سوم) بہار مشہدی
15. نگاہی بہ تاریخ ادب فارسی در ہند از دکن توفیق سبحانی

16. Dictionary of Indo Persian Literature by Prof. Nabi Hadi

Paper VI : Indo Persian Poetry (Text)

Marks 100

Topics :

- (A) امیر خسرو
- (۱) ابرمی بارد و من می شوم از یار جدا
- (۲) خبرم رسید امشب کہ نگار خواہی آمد

(۳) کافر عشقم مسلمانی مراد کار نیست

(۴) دل ز تن بردی و در جانی هنوز

(۵) بهر تو خلقی می کشد آ خر من بد نام را

(۶) یار آن که بوده اند نه دانم گجاشدند

(۷) ای چهره زیبای تو رشک بتان آ ذری

(B) عرفی شیرازی

(۱) مدار صحبت ما بر حدیث زیر بسی است

(۲) نگویمت بنشین در قدح شراب انداز

(۳) فارغیم ای عاملان حشر ز احسان شما

(۴) ما را بطرب نسبت و پیوند حرام است

(۵) حرم جویان دری را می پرستند

(C) نظیر نیشاپوری

(۱) چشمش برای میرودم و مرگان نمناکش نگر

(۲) غافل بمن رسید و وفار ا بهانه ساخت

(۳) مشنواستغفار من کز اهل ایمان نیستم

(۴) از کف نمی دهد دل آساں ر بوده را

(۵) کعبه و دیر شدم صدره و ویران گشتم

(D) صائب تبریزی

(۱) آدمی پیر چو شد حرص جواں می گردد

(۲) ای غنچه لب که سربه گریبان کشیده ای

(۳) آن بلبلم که باغ و بهارم، دل خود است

(۴) عشق جی پروا چه می داند ز باں و سود را

(۵) از شیشه بی می بی شیشه طلب کن

(E) ابوطالب کلیم همدانی

- (۱) پیری رسید و مستی طبع جوان گذشت
 (۲) نه همین می رمد آن نوگل خندان از من
 (۳) گر به قسمت قانعی بیش و کم دنیا کی است
 (۴) حرص گردد هقان نباشد کشت را شبنم بس است
 (۵) دلاز صیقل محنت جلانی گیری
 (F) بیدل عظیم آبادی

- (۱) ستم است اگر هوسست کشد که بسیر سرو و بزمین در آ
 (۲) کجا الوان نعمت زین بساط آسان شود پیدا
 (۳) آئینه بر خاک زد صنع یکتا
 (۴) بیا که آتش کیفیت هوا تیز است
 (۵) زهی چمن ساز صبح فطرت، تبسم لعل مهر جویت
 (G) غالب دهلوی

- (۱) زمن گرت نبود با و را انتظار بیا
 (۲) بیا که قاعده آسمان بگردانیم
 (۳) ای بخلا و ملاخوی تو ههنگامه را
 (۴) نشاط معنویان از شراب خانه تست
 (H) شاه نیاز بریلوی

- (۱) ای دل بگیرد امن سلطان اولیا
 (۲) بیا ای ساقی زیبا و پر کن جام صهبارا
 (۳) خدارا ای صبا بگذر بسوی خاکسار من
 (۴) دلار بودن گوی خدای آسان نیست

Books Recommended :

- خسروشناسی - ظ انصاری (۱)
 امیر خسرو - دکتر وحید مرزا (۲)

- (3) دیوان صائب - امیری فیروز کوٹی
- (4) کلام صائب - یونس جعفری
- (5) دیوان کلیم کاشانی - مہدی افشار
- (6) عرفی شیرازی - ولی الحق انصاری
- (7) اسد اللہ خاں غالب - مالک رام
- (8) مغلوں کے ملک الشعراء - نبی ہادی
- (9) میرزا بیدل - نبی ہادی
- (10) شاعر آئینہ ہا - شفیع کدکنی
- (12) حیرت زار - عطاء الرحمن عطا کا کوی

(13) Ghalib - Fayyaz Mahmood

(14) Ghalib - Khursheedul Islam & Ralph Russel

(15) Evaluation of Ghalib's Persian Poetry - Waris Kirmani

(16) انتخاب کلام نظیری - ناشر شیخ مبارک لاہور

(17) مقامات اقبال - سید عبداللہ

(18) تنقیدات غالب کے سو سال - پنجاب یونیورسٹی لاہور

Paper VII : Modern Persian Prose & Poetry (Text)

Marks 100

Unit I - Modern Persian Prose

Marks 50

(۱) داش آکل، طلب آمرزش، محلل - از صادق ہدایت

(۲) بچہ مردم - جلال آل احمد

(۳) ہما (رمان) - محمد حجازی

Marks 50

Unit II - Modern Persian Poetry

(۱) سکوت شب - بہار مشہدی

(۲) کودک و مادر، گوہر اشک، - پروین اعتصامی

(۳) ای آدمہا، ترا من چشم در راہم - نیاپوش

(۴) دیوشب، در برابر خدا- فروغ فرخزاد

(۵) آنگاہ پس از تندر، زمستان- مہدی اخوان ثالث

(۶) صدای پای آب، نیلوفر- سہراب سہری

(۷) در آستانہ، کیفہ- احمد شاملو

Books Recommended

(۱) کلیات پروین اعتصامی- تہران

(۲) برگزیدہ شعر فارسی- از دکتر منیب الرحمن

(۳) جدید فارسی شاعری- از دکتر منیب الرحمن

(۴) ادبیات معاصر فارسی (جلد سوم) سفارت جمہوری اسلامی ایران- دہلی نو

(۵) ادبیات معاصر- اسماعیل حاکی

Pross (۶) کاوش در آثار، افکار و سبک نوشتار جلال آل احمد- از غلام رضا پیروز

(۸) اندیشہ و سہن در شعر نیا- از دکتر بہروز ثروتیان

(۹) سہراب سہری- از محمد حقوقی

(۱۱) فروغ فرخزاد- از محمد حقوقی

(۱۲) جدید فارسی شاعری- ترجمہ از ن- م- راشد

(۱۳) از صبا تا نیا (جلد اول و دوم) از یحیی آریں پور

(۱۴) جدید فارسی شاعری- از دکتر شریف حسین قاسمی

(۱۵) نیا ایرانی ادب- از دکتر ظہور الدین احمد

(۱۶) بررسی ادبیات معاصر ایران- محمد علی استعلامی

Modern Persian Prose by H. Kamshad (۱۷)

(۱۸) دیداری با اہل قلم- جلد دوم از دکتر غلام حسین یوسفی

۱۹- جہد ہدف ادب کے سچے سال - ڈاکٹر رضیہ اکبر

Paper VIII

(A) Special Study of Amir Khusrau

Marks 100

Books Recommended

(۱) شعر العجم (جلد دوم) از شبلی نعمانی

(۲) امیر خسرو از دکتر وحید مرزا

(۳) هندوستان امیر خسرو کی نظر میں - از سید صباح الدین عبد الرحمن

(۴) امیر خسرو احوال و آثار - از دکتر انوار الحسن انصاری

(۵) امیر خسرو - از ممتاز حسین

(۶) کلیات امیر خسرو - از دکتر انوار الحسن

(۷) خسرو شناسی - ظ انصاری

OR

(B) Special Study of Maulana Jalaluddin Rumi

Marks 100

Books Recommended :

(۱) سیری در دیوان شمس - از علی دشتی

(۲) سرنی - از زرین کوب

(۳) شعر العجم - (جلد ۲، ۵) از شبلی نعمانی

(۴) تاریخ ادبیات در ایران (جلد ۳) از ذبیح الله صفی

(۵) An Introduction to Islamic Mysticism by A.J. Arberry

Masnavid of Jalaluddin Rumi by R.A. Nicholson Translated by Ali Asghar

Himmat.

(۷) مثنوی مولانا روم - مترجم قاضی سجاد حسین

(۸) جستجو در تصوف ایران از زرین کوب

Mystical Dimension in Islam by Schimuel (۹)

OR

(C) Special Study of Iqbal

Marks 100

Books Recommended :

(۱) کلیات اشعار فارسی مولانا اقبال لاہوری از احمد سرور

(۲) اسرار خودی و رموز بیخودی مع شرح پروفیسر یوسف سلیم چشتی

” ” (۳) زبور عجم

” ” (۴) پیام مشر

” ” (۵) جاوید نامہ

” ” (۶) مثنوی پس چہ باید کردای اقوام شرق ”

(۷) اقبال سب کیلئے از دکتر فرمان فتحپوری

(۸) اقبال اور فارسی شعراء از دکتر محمد ریاض

(۹) اقبال در راہ مولوی از محمد اکرام

(۱۰) روح اقبال - از دکتر یوسف حسین خاں

(۱۱) ذکر اقبال - از خلیفہ عبدالحکیم

(۱۲) حافظ اور اقبال از دکتر یوسف حسین خاں

(۱۳) سوانح مولانا روم - از مولانا شبلی نعمانی